

да вървимъ дълъгъ пѣтъ. Да се отбиемъ въ с. Козлодуй и да вземемъ нѣколко кола и коне — да ни носятъ багажа.

Дружината се раздѣлила на две отдѣления. Едното отдѣление влѣзло въ селото, а другото останало да пази край него... Лавнали кучета, разбѣгали се и се изпокрили селянитѣ: татари, българи и власи — въ с. Козлодуй живѣятъ много власи — цѣлото село било оградено отъ четата. Въ селото имало и черкези, дошли да товарятъ царевича. Тѣ се опитали да се съпротивятъ. Загърмѣли ипушки. Повечето отъ черкезитѣ били избити, други избѣгали и се скрили.

Изкочилъ селскиятъ учителъ, Младенъ Павловъ, още младо момче, доближилъ се до четата и се помолилъ да го запишатъ четникъ. Войводата се ржувалъ съ него и заповѣдалъ да му дадатъ оржжие.¹⁾

Дружината взела отъ селото десетина коня и 15—20 кола, натоварила на тѣхъ товара, оставила с. Козлодуй и потеглила на югъ. Войводата, яхналъ хубавъ конь, вървѣлъ напредъ и сочелъ съ ржка синитѣ върхове на Стара-планина надъ Враца.

Привечеръ дружината стигнала въ голѣмото българско село Бутанъ. И тука селянитѣ се разбѣгали. Мжжетѣ се изпокрили. Никой не излѣзълъ да посрѣщне дружината или да се присѣдини къмъ нея като четникъ.

Тази хладина отъ българското население обезсърдила въстаницитѣ. Но тѣ продължили своя пѣтъ. Минали рѣка Огоста и излѣзли на шосето за Враца. Вече мръквало. Изотзадъ се явили черкези, изгърмѣли върху дружината, безъ да ударятъ нѣкого, и избѣгали.

Дружината предвиждала, че скоро ще бѣде нападната отъ турска потеря, и решила цѣла нощъ да върви. Срѣдъ нощъ тя стигнала до друго голѣмо село Борованъ. Отъ тука се тъкмѣли ужъ да излѣзатъ до 400 души четници и да посрѣщнатъ дружината — това се говорѣло още въ Ромъния. Но и тука надеждитѣ не се сбжднали. Цѣлото село било пусто. Само кучета лаяли. Всички се изпокрили и никой не смѣялъ да излѣзе навънъ.

Между селата Баница и Борованъ има гора, въ която дружината навлѣзла, като си наредила стража. Тука тя спрѣла да почине, и момчетата, грохнали отъ умора, насѣдали по земята. Взело да се разсъмва.

Д. Чолаковъ

¹⁾ Младенъ Павловъ, останалъ живъ, доживѣ дълбоки старини и се помин миналата година въ София.

Къмъ настоящата книжка е приложена цвѣтната картинка „Божа майка“.

Редактори: Ст. Чилингировъ, Добри Чолаковъ и Хр. Спасовски

Годишенъ абонаментъ 35 лв. Чекова смѣтка № 1226.

Адресъ: София, Подуени, ул. „Буная“ 16